

**Споразумение за съвместно управление в рамките на мандата на 49-ото
Народно събрание между ГЕРБ-СДС и „Продължаваме промяната-
Демократична България“**

I. ОСНОВНИ НАЧАЛА

1. Коалициите от партии ГЕРБ и СДС от една страна и ПП и ДБ от друга страна, в дух на разбирателство и водени от националния приоритет за редовно и стабилно управление на Република България, подписват настоящото споразумение за съвместно управление, като систематизират и уреждат държавните приоритети и секторните политики и гарантират всичките им действия да се ръководят от Конституцията на Република България (КРБ), законите и принципите на правовата държава.

Партиите, отчитайки изпълнението на подписаната управленска програма от юни 2023г., пристъпват към уговаряне на следващия 9-месечен период само в условията на пълен мандат на 49-ото Народно събрание (НС), като след декември 2024г., ротационните мандати се приемат за два, а именно - по 15 месеца.

Като се има предвид, че одобрената през юни 2023г. обща законодателна програма е изтекла през декември 2023г., следва да бъде изготвена, одобрена и подписана нова, за периода на споразумението. За целта страните се задължават да изготвят механизъм за съгласуване на управленски решения по текущи теми и системно обсъждане на процесите по законодателната програма и приоритетите, които се възлагат за изпълнение на законодателната и изпълнителната власт.

Страните се обединяват около следните основни приоритети:

- Устойчиви публични финанси, с оглед постигане на един от основните ни приоритети, а именно членството на България в Еврорезоната;
- Продължаване на усилията и предприемане на мерки за борба срещу корупцията;
- България да отключи потенциала си за ускорено икономическо и социално развитие;
- Провеждане на политики за модернизация на страната, в това число развитие на инфраструктурата, енергийна ефективност и др.;

Работен проект

- Поставяне на образованието, включително професионалното образование, както и качеството на човешкия капитал като първостепенен приоритет;
- Финализиране на процеса по приемане на България в Шенген по сухопътни граници;
- Гарантиране на националната сигурност;
- Безусловно следване на европейски и евроатлантически път на развитие на страната.

Като свой висш приоритет, страните приемат продължаване на усилията по протичащата реформа в съдебната власт. Това включва на първо място, приемане на нов Закон за съдебната власт, който да осигури заложените в Конституцията на Република България цели, отговарящи на международните стандарти за независим съд и прокуратура, отчетна прокуратура, безпристрастни и компетентни магистрати, притежаващи безспорни високи морални и нравствени качества, гарантирани от ефективен Инспекторат, в името на справедливостта, дължима от всяка правова държава на обществото.

На следващо място, след приетия Закон за противодействие на корупцията, антикорупционната реформа следва да продължи своя ход, като бъде приет изцяло нов като концептуална логика и функционалност Закон за отнемане на незаконно придобитото имущество, който да отговори на критериите на ТР №4/2021 на Върховния касационен съд (ВКС) и европейското законодателство в областта.

Предотвратяването на възможност за притежание и разпореждане с т.нар. „необяснимо богатство“, каквато е целта на отнемането на незаконно придобитото имущество, е мярка на държавна политика за недопускане имущество с незаконен произход да се влее и да стане част от законната икономика. Обратното би означавало да не бъдат защитени обществените интереси на правовата държава и да бъдат оцетени лицата, които придобиват и се разпореждат с имущество по законен път.

Темата за борбата с корупцията и с генерираните активи от престъпна дейност, част от която е и отнемането на незаконно придобитото имущество, е във фокуса на осъществяваната стратегия на Европейския съюз (ЕС) за борба с организираната престъпност за периода 2021-2025г. Темата е изведена като приоритет за всички държави-членки, които следва да оптимизират националното си законодателство в тази посока като мярка, част от държавната

политика. В резултат от престъпна дейност се генерират значителни приходи, които се оценяват на поне 139 милиарда евро годишно в целия ЕС и които чрез използването на усъвършенствани способности се изпират и легализират. Лишаването на лицата, които разполагат с незаконни печалби, е от съществено значение за прекъсване на дейността на престъпните групи и предотвратяване на проникването на тези активи в законната икономика. Тъй като основният мотив за организираната престъпност е финансовата печалба, отнемането на активи е много ефективен механизъм за възпиране на престъпната дейност.

На последно място, Страните се съгласяват, че дебатът по темата за службите за сигурност следва да бъде проведен и тъй като водеща по тази тема е националната сигурност на държавата, форматът за дебат трябва да е в рамките на Съвета по сигурност към Министерски съвет, а не в телевизионните студиа. Службите за сигурност са надпартийни и деполитизирани. Националното законодателство не предвижда възможност кандидатури за ръководители на службите за сигурност да бъдат съгласувани или определяни от представители на политически партии или парламентарни групи. Политическата неутралност е задължителен елемент от функциите и дейността на службите за сигурност. Разпределение на квотен принцип в службите за сигурност, на база политическо представителство е недопустимо. Намеса в кадровата политика и работата на службите представлява заплаха за националната сигурност.

2. Работещи институции

2.1. **Изпълнителна власт** – запазва се досегашната структура на Министерски съвет (МС) – 1 министър-председател, 1 заместник министър-председател. По отношение на персоналия състав на МС – прозрачност, предвидимост и персонална отговорност на членовете на МС чрез въвеждане на ясни индикатори за изпълнение на ангажиментите по политики, като на 3-месечен период се публикува на интернет страницата на МС отчет за всяко министерство. Периодичният преглед е неизменна част от изпълнението на управленската програма и при неизпълнение на секторните политики е основание за консултации между Страните за смяна на министъра.

Гаранцията за изпълнение на управленската програма е носенето на равно споделена политическа отговорност от Страните и включва министерствата, изпълнителните агенции към министерствата и държавните агенции. Контролът включва, както

релацията министър – заместник-министър, така и министър – ръководител на агенция.

2.2. Независими регулаторни и контролни органи - Народното събрание избира изцяло или частично органи, които имат регулаторни и/или контролни функции. В голямата си част тези органи са съставни, черпят правомощията си чрез избор или назначаване от различни институции и НС трябва да се ръководи от разбирането за тяхната независимост, както в избора, така и във функционирането им.

Ефективното управление включва създаването на трайно законодателство с предвидими и ефективни практики. По тази причина, реформите следва да са заложени в отделните закони. Правилникът за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС) не е подходящ вариант. Изменение на ПОДНС крие риск тези практики да бъдат изменяни при всяко сформирание на Народното събрание, което не гарантира устойчивост при провеждане на процедурите. Пример, в подкрепа на това наше твърдение, е именно приетият Закон за противодействие на корупцията, в който процедурата за избор на членове е ясно разписана. Всеки закон, свързан с избора на съответните регулаторни и/или контролни органи, съдържа ясни правила и точни изисквания за заемане на съответната длъжност. Там категорично са посочени условията, на които кандидатът трябва да отговаря. Както е посочено по-горе, неуместно е с изменение в ПОДНС да се въвеждат допълнителни правила и процедури за техния избор. Нещо повече, опитът за изменение на законите чрез ПОДНС, е недопустимо и извън принципите на правовата държава.

Въвеждането на възможност, граждански организации да участват при номинирането на кандидати при процедура по избор за съответния орган, е добро решение, но следва да се уреди със съответния закон, както бе уредено в Закон за противодействие на корупцията (ЗПК). Оценката на професионалните и нравствени качества е неизменна част от процедурата по избор, за който и да било орган, но следва да бъдат разписани ясни обективни критерии за преценка на почтеността на кандидатите. Тази методика е необходимо да бъде одобрена, за да не продължава използването на „метода Гугъл“, който е доказано лоша и непочтена практика.

Предвиждане на възможност за налагане на вето върху конкретни кандидатури е добро решение. По този начин, добросъвестно може да се влияе върху избора в съответните органи с цел най-безспорните кандидати, да бъдат допуснати до избор. Достатъчно е НС да разработи правила за избор, които да гарантират публичност, прозрачност, откритост и обосновааност /изслушване в съответната ресорна комисия или нарочно създадена комисия по избор на регулаторните и/или контролни органи/, в пълно съответствие с разпоредбата на чл.91б КРБ. Конституцията е основно ръководно начало на правовата държава и нейните разпоредби се прилагат пряко и непосредствено.

Народното събрание предстои да избере следните органи:

2.2.1. С обикновено мнозинство:

- Съдии в Конституционния съд – 1 – ресорна комисия: Комисията по Конституционни въпроси (Конституция на Република България и Закон за Конституционния съд);
- Омбудсман – 1 – ресорна комисия: Комисията по правата на човека, вероизповеданията и жалбите на гражданите (Закон за омбудсмана);
- Сметна палата – 4 – ресорна комисия: Комисия по бюджет и финанси (Закон за сметната палата);
- Фискален съвет – 5 – ресорна комисия: Комисия по бюджет и финанси (Закон за Фискален съвет и автоматични корективни механизми);
- Комисия по финансов надзор (КФН) – 5 – ресорна комисия: Комисия по бюджет и финанси (Закон за КФН);
- Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори – 5 – ресорна комисия: Комисия по бюджет и финанси (Закон за независимия финансов одит) ;
- Комисия за защита на конкуренцията – 7 – ресорна комисия: Комисия по икономическа политика и иновации (Закон за защита на конкуренцията);
- Агенцията за публичните предприятия и контрол – 7 – ресорна комисия: Комисията по икономическа политика и иновации (Закон за приватизация и следприватизационен контрол);
- Комисия за енергийно и водно регулиране – 5 – ресорна комисия: Комисия по енергетика (Закон за енергетиката);
- Национална здравноосигурителна каса (НЗОК) – 2 – ресорна комисия: Комисията по здравеопазване (Закон за здравното осигуряване);

- Национален осигурителен институт (НОИ) – 2 – ресорна комисия: Комисията по труда, социалната и демографската политика (Кодекс за социалното осигуряване);
- Комисия за защита от дискриминация (КЗД) – 5 – ресорна комисия: Комисията по правата на човека, вероизповеданията и жалбите на гражданите (Закон за защита от дискриминация);
- Комисия за защита на личните данни (КЗЛД) – 5 – ресорна комисия: Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред (Закон за защита на личните данни);
- Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (КРДОПБГДСРСБНА) – 9 – ресорна комисия: Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред (Закон за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия);
- Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства (НБКРС) – 5 – ресорна комисия: Комисията за контрол над службите за сигурност (Закон за специалните разузнавателни средства);
- Комисия за отнемане на незаконно придобитото имущество (КОНПИ) – 5 – ресорна комисия: Комисията по превенция и противодействие на корупцията (Закон за отнемане на незаконно придобитото имущество);
- Съвет за електронни медии (СЕМ) – 3 – ресорна комисия: Комисията по култура и медии (Закон за радиото и телевизията);
- Българска телеграфна агенция (БТА) – 1 – ресорна комисия: Комисията по култура и медии (Закон за Българската телеграфна агенция);
- Икономически и социален съвет (ИСС) – 1 – ресорна комисия: Комисията по труда, социалната и демографската политика (Закон за Икономически и социален съвет);
- Национален съвет за българите, живеещи извън Република България (НСБЖИРБ) – 7 – ресорна комисия: Комисията по политиките за българите извън страната (Закон за българите, живеещи извън Република България).

2.2.2. С квалифицирано мнозинство от 2/3 - общо 25 позиции:

- Комисия за противодействие на корупцията (КПК) – 3 – ясно разписани правила, които следват закона и препоръките на ЕК.

Същите са изготвени и в процес на одобрение от ЕК. Ресорна комисия: Комисията по превенция и противодействие на корупцията (Закон за противодействие на корупцията);

- Висш съдебен съвет (ВСС) – 5 – ресорна комисия: Комисия по правни въпроси (нов Закон за съдебната власт);
- Висш прокурорски съвет (ВПС) – 6 – ресорна комисия: Комисия по правни въпроси (нов Закон за съдебната власт);
- Инспекторат към Висшия съдебен съвет (ИВСС) – 11 – ресорна комисия: Комисия по правни въпроси (нов Закон за съдебната власт).

2.2.3. Плаващи мнозинства – Страните отчитат, че 25 кандидати за 25 позиции следва да бъдат избрани с мнозинство от 2/3. Това мнозинство предполага търсене и получаване на подкрепа от останалите политически формации, с ясно изразена евроатлантическа ориентация и ценности, тъй като от една страна ГЕРБ-СДС и ПП-ДБ имат общо, недостатъчните 132 гласа, а от друга страна – по-голямото мнозинство води до по-голяма безспорност на кандидатурите. Обратното, по-малките мнозинства, предполагат падащо мнозинство и пропорционално падаща подкрепа и по-малка легитимност на избраните кандидати.

Следва, също така, да се има предвид и да се отчита утвърдената към настоящия момент практика на Европейския парламент, за използване, като способ за законодателна целесъобразност на т.нар. „плаващи мнозинства“.

За коалиция ГЕРБ-СДС

За коалиция ПП-ДБ

/...../

/...../

II. СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СЪВМЕСТНО УПРАВЛЕНИЕ

Споразумение за съвместно управление между коалицията ГЕРБ-СДС и коалицията „Продължаваме промяната-Демократична България“ до края на мандата на 49-ото Народно събрание

Днес, 2024 г. в гр. София, между коалицията ГЕРБ-СДС и коалицията „Продължаваме промяната - Демократична България“ се подписа настоящото споразумение, като страните взеха предвид следното:

- ✓ Подписаната Програма за управление на Република България за периода юни 2023 г. – декември 2024 г., резултат от постигнато съгласие между коалиция ГЕРБ-СДС и коалиция „Продължаваме промяната – Демократична България“ през юни 2023 г.;
- ✓ Подписаната Декларация от страна на Мария Габриел и Николай Денков за Национално отговорно управление на страната от юни 2023 г.;
- ✓ Постигнатите резултати в първите девет месеца на това управление;
- ✓ Необходимостта от устойчиви публични финанси, с оглед постигане на един от основните ни приоритети, а именно членството на България в Евронзоната;
- ✓ Необходимостта от продължаване на усилията и предприемане на мерки за борба срещу корупцията;
- ✓ Необходимостта от това България да отключи потенциала си за ускорено икономическо и социално развитие;
- ✓ Необходимостта от политики за модернизация на страната, в това число развитие на инфраструктурата, енергийна ефективност и др.;
- ✓ Необходимостта от поставяне на образованието, включително професионалното образование, както и качеството на човешкия капитал като първостепенен приоритет;
- ✓ Необходимостта от финализиране на процеса по приемане на България в Шенген по сухопътни граници;
- ✓ Необходимостта от гарантиране на националната сигурност;
- ✓ Необходимостта да се гарантира, че България ще следва безусловно своя европейски и евроатлантически път на развитие, страните се споразумяха за следното:

1. Пълнен управленски мандат за следващите три години

1.1. Парламентарната група на ГЕРБ-СДС в 49-ото Народно събрание и Парламентарната група на ПП-ДБ в 49-ото Народно събрание ще подкрепят правителството, сформирано между двете коалиции.

1.2. Имайки предвид това, че както в Управленската програма, така и в подписаната от Мария Габриел и Николай Денков Декларация от юни 2023 г. няма фиксирана дата за ротацията, тя ще бъде извършена в подходящ момент, в който рискът от политическа дестабилизация ще е сведен до минимум.

1.3. След подаване на оставка на правителството с министър-председател Николай Денков, първият мандат ще бъде национален и ще се използва за излъчване на стабилно правителство, с пълнен управленски мандат за следващите 3 години.

1.4. Министър-председател и министър на външните работи за втория период от 9 месеца ще бъде Мария Габриел, а Николай Денков – заместник министър-председател и министър на образованието и науката. За следващия период от 15 месеца, министър-председател ще бъде кандидатът, предложен от коалиция ПП-ДБ, а кандидатът на коалицията ГЕРБ-СДС – заместник министър-председател и министър на външните работи, а за втория период от 15 месеца, до приключване на четиригодишния мандат, министър-председател и министър на външните работи ще бъде кандидатът, предложен от коалицията ГЕРБ-СДС, а кандидатът на коалицията ПП-ДБ – заместник министър-председател и министър на образованието и науката.

1.5. В мандата на 49-ото Народно събрание позициите на министър-председател и заместник министър-председател ще се изпълняват на ротационен принцип за последователни периоди от по 9 месеца /за първите 18 месеца/, респективно от два периода по 15 месеца до приключването на пълния управленски мандат от 4 години. В края на всеки от тези периоди, министър-председателят ще подава оставка, двете парламентарни групи ще я гласуват и ще подкрепят за следващ министър-председател номинацията на другата парламентарна група, а досегашният министър-председател ще става заместник министър-председател и съответно кандидатът на ГЕРБ-СДС министър на външните работи, а кандидатът на ПП-ДБ министър на образованието и науката.

1.6. Правителството ще изпълнява съгласуваните законодателна и управленска програми.

1.7. При спазване на възприетия принцип на ротация правителството на Република България, избрано от 49-ото Народно събрание, се състои от 1 министър-председател, 1 заместник министър-председател и 19 министри.

1.8. Министър-председател и министър на външните работи за втория период от 9 месеца е Мария Габриел и заместник министър-председател е Николай Денков, който е и министър на образованието и науката.

1.9. За останалия период до края на мандата на 49-ото Народно събрание, позициите - министър-председател, заместник министър-председател и министър на външните работи се определят от лидерите, съответно на коалицията ГЕРБ-СДС и лидерите на коалицията ПП-ДБ.

1.10. При неизпълнение или незадоволително изпълнение на Управленската програма всеки един от министрите в кабинета може да бъде сменен по предложение на коалицията, която го е номинирала. Смяната се извършва съгласно установения ред с Механизма за вземане на решения между коалиционните партньори.

1.11. Отговорността за управлението на правителството е равно споделена между коалицията ГЕРБ-СДС и коалицията ПП-ДБ. В случаите, в които едната коалиция има министър на съответното министерство, то другата коалиция има задължително заместник-министри.

1.12. Определянето на персоналия състав на правителството се обсъжда и одобрява от лидерите на двете коалиции и съответно лицата, заемащи позицията министър-председател и заместник министър-председател.

1.13. Второстепенните разпоредители с бюджет, както и други структури към съответното министерство се определят, както следва:

Там, където едната коалиция има министър, тя определя ръководителя на съответния второстепенен разпоредител с бюджет, както и в другите структури, а другата коалиция определя заместник-ръководител.

1.14. С цел гарантиране на публичност и прозрачност при избора на регулаторните и/или контролни органи, страните по Споразумението се съгласиха и ще предприемат необходимата законодателна инициатива за всички регулаторни и/или контролни органи, извън тези на съдебната власт, които се избират от Народно събрание, да се приложи следният подход:

Ръководителите на съответните органи се избират от Народно събрание, а техните заместници се избират от Народно събрание по предложение на съответните избрани ръководители.

Следва да се отбележи, че този подход се прилага при избора на подуправителите на Българска народна банка (БНБ) и заместник - председателите на Комисията за финансов надзор (КФН).

1.15. Страните по споразумението имат право на вето върху предложенията за назначения на съответните кандидати, като се съобразяват с Механизма за вземане на решения. |

2. Принципи на управление

2.1 При изпълнение на конституционните си правомощия, правителството се ръководи от следните основни принципи:

- ✓ Върховенство на закона;
- ✓ Отговорност;
- ✓ Публичност;
- ✓ Прозрачност;
- ✓ Почтеност;
- ✓ Ефективност и ефикасност.

3. Основни принципи при вземане на решения

3.1. Двете коалиции се обединяват около това, че решенията, които се вземат в рамките на управляващата коалиция, се базират на принципите на публичност и прозрачност. Същите принципи се спазват и в случаите, когато и ако се налага търсене на широк консенсус и подкрепа извън коалицията.

3.2. В случаите, в които възникне необходимост от търсене на по-голямо мнозинство, извън коалицията ГЕРБ-СДС и коалицията ПП-ДБ, същото /плаващо мнозинство/ се ограничава единствено и само до парламентарни групи и политически партии, с ясно изразена евроатлантическа ориентация и ценности.

3.3. С цел прецизиране на условията и реда за вземане на решения в рамките на коалицията, страните се споразумяха да изготвят отделен документ, наречен - Механизъм за вземане на решения /Приложение 1/.

За коалиция ГЕРБ-СДС

За коалиция ПП-ДБ

/...../

/...../